

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egész évre	10 frt.
Félévre	5 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.	

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepekét követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Az erdélyrészi birtokrendezésről.

(Ajánlva a miniszterium által e tárgyban összehívott enquete-nek.)

V.

(Gr. Schw. Gy.) Láttuk, hogy a mint ma a dolgok állának, még mind kell 20 év arra, hogy végre-valahára az egész tagosítás és birtokszabályozási ügyet végleg befejezhessük, feltéve, hogy jövőben több mérnökünk lesz és az ügyet erősebben fogjuk kezünkbe.

Már említők, hogy a tagosításnál és birtokrendezésnél minden előtt a szükségeket kell tekintetbe venni; továbbá hogy ezek a dolgok zavartalan menésének biztosítása érdekében, egy alkotandó birtokrendezési alappól volnának előlvezendők.

Hogy megközelítőleg helyes eredményekhez jussunk: mindenekelőtt számítsunk fel a birtokrendezés és birtokelkülönítések költségeit, melyekhez aztán hozzáadandók lennének a birtokrendezési hivatalok kiadásai.

A birtokrendezések kerülőnek holdankint — fölméréssel, becsléssel, tárgyalásokkal stb. együtt — 87 krba s így az összes munka 2.958.000 frtba.

A tagosítások költségei ellenben — 10 %-ot leszámítva azon községek fejében, melyeket talán absolute nem lehetne tagosítani — 3.665.035 holdra 5.497.552 frtra rughának föl.

Együtt tagosítások és birtokszabályozások összes költségei: 9.062.587 frt. Ehez hozzáadva a birtokrendezési hivatalok költségeit, még pedig évenként 100.000 frt., 20 év alatt pedig 2.000.000 frt.: összesen 11 millió 62.587 frtba kerülne az egész tagosítási és birtokrendezési ügy az összes erdélyi részekben, vagyis holdankint 1 frt 55 krba, a mit szétosztva 20 évre, egy évre és egy holdra 7.75 kr vagy kerekszámban 9 kr, ha még előre nem látható kiadásokra is számítnunk valamit.

Szemben az általános töke-szegénységgel és szemben azzal a lehetetlenséggel, hogy a költségeket nem lehet más módon fűdözni, nem marad egyéb hátra, mint azokat felosztani több évre, egy külön alapot hozni létre és külön hivatalokat állítani föl, melyeknek kiadásai nagyobb részt a birtokrendezési alappól fűdöztenének.

A „KELET” TARTALAJA.

Molnár a bécsi színházakról.

Boccaccio és Niniss a Károly-színházban.

(Folytatás.)

Egy nagy képi vén diplomata nőül veszi Niniss-t a szép ballerínát, kinél egy állam trónörökösét kompromittáló szerelmes levelek vannak, e szerelmes levelek kézbekeverését a diplomata bizzák, ki nem tudja, hogy az ő neje a volt ballerina. Ennyiből áll a darab tárgya, mely azután mesebe sem fűzve, tréfás helyzetekkel gombolyodik le 3 felvonásban keresztül. A hiányokat a művészi játék egyenlíti ki s az olyan remek ensemble, mint a Károly-színház, elfeledtetni a hiányokat, sőt teljesen élvezhetővé, jóvá teszi a darabot.

Knaak, Teweke, Blasel mesteri alkotásai, egyénítései, melyek hajszálnyira sem hasonlók egymáshoz, oly különálló bevégzett ke-rek egészek, hogy igazán magas műveltség-szernek. A karakter-komikum mesterei ezek, minden faxlik nélkül, melyeket oh hány nagy hirben álló művésztől láthatunk örökös egyforma gesztikuláció, arcjáték és hanghordozással minden szerepekben.

Elegáns előadási modor ömlik el egész játéku-n, s oly könnyed természetességgel folyik belőlük a komikum, mint a kiapadhatlan forrásból simán csergedező patak. Ez egyszerű, diskkrét komikum láttára elszomorodva gondolunk a komikusok azon fájára, kik arczintorgatás, ordítózás, orrból való letetett beszéd, hason mászás, bukfenés és állatias tempók nélkül nem bírván mosolyra indítani, a kakasülő rohógóseért kivetköznek művészi egyéniségeikből.

Mily magasan állnak a Károly-színház karakter-komikusai a szélrőzsa minden irá-

Természetesen azoknak, kik a költségeket előbb meg akarnák fizetni, szabadságukban állana, a költségeket egyszerre vagy részletekben, de hamarabb lefizetni.

Egyébiránt egy 1000 holdas birtok mellett könnyebben lehet hordozni évenként 90 frtnyi kiadást, mint egyszerre 1500 frtot előteremteni, valamint a 20 holdas birtokos is könnyebben fizethet évenként 1 frt 80 krt, mint egyszerre 31 frtot; s minthogy végre már valahol csak hozzá kell fogni a munkához, az évi fizetésnek még az ez előnye is megvan, hogy a magános az ő költségeit apró részletekben fűdöz, ellenben a költségek azért összességökben teljesen biztosítva vannak, minek következtében az egész munka maga is olcsóbbá válik; minekutána képviselőre stb. meghatározott tarifák, valamint pontosan megállapított fölmérési és becslési díjak által a közönség meg lesz óva a visszaélésektől.

A szántók, rétek, erdők és legelők általános és részletes fölvétele által végre a kormány is pontos detail-tervrajzok és helyes birtokívek birtokába fog jutni, a mi az általános magánjog, valamint az adóügy érde kében egyaránt nagy előnyöket biztosít.

Egy déli erdélyi megyében egy községben birtokszabályozás folyt, a községbelik azt állították, hogy a közlegelő 50 hold. Ez állítás összhangzásban volt a birtokívekkel, a mint ezt a volt cs. kir. földadóprovisorium megállapította; egy szomszéd város erdőjútaléka ugyanazon birtokívekben 100 hold nagyságúnak volt bevezetve. A bírói fölvételkor aztán kint, hogy a közlegelő 207 holdnyi, az erdőjútalék pedig 57 hold, az egykori földesurak-ra írott legelőrész aztán nem volt sehol található vagy tetemesen kisebb, mint amennyi a birtokívekben állott.

És ilyes hamis felvételek által nemcsak az adófizető szenved, hanem a közhitel is; valóban ideje már, hogy helyes földkönyveink és helyes birtokíveink legyenek és hogy az utóbbiak teljesen összhangzóak legyenek az előbbiekkel.

A tagosítás megengedhetősége tárgyában a következő megjegyzéseink vannak.

E tekintetben eddigelő csak egy kules volt megállapítva kis és nagy községekre egyaránt s a törvényben meg volt határozva, hogy a tagosítás megengedendő, ha az azt kérelmezőnek birtoka, — hozzászámítva ehez a községi, egyházi, iskolai és alapítványi bir-

nyából előadásukra csoportosuló mivel idegnek előtt, bizonyítja az, hogy körülöttem nem egy hang szólalt föl a művészi benyomás hatása alatt, egy-egy jelenet után, hogy — „ilyenjátékot az egész világon csak a Károly-színházban élvezhetni.”

Lehet-e ennél szebb korszak, ki ne irigyelné e művészek nagyságát, dicsőségét s ki ne tanulna tőlük? Niniss második felvonásában Knaak és Mellin asszony együttes jelenetét, mikor a vén diplomata Syllery asz. komikai alakjában Niniss képzelyén, egy államérdekének szentségére kéri tőle vissza a kompromittáló leveleket, a legművészibb duónak tartom, a mit csak valaha láttam a színpadon. Prózában ilyen művészi kettős, ritkítja párját. Minden kéz tapsokban tört ki s az elragadtatás általános volt.

A tragikai páthosznak ily sikerült finom parodiáját még Brasseur-tól, e híres francia karakter-komikustól sem láttam s hallottam oly sikerrel előadva, mint e jelenetben Knaaktól. Szeretném, ha azon sok esetben, erőltetett utánzók, kik bohózkodással képzelik parodizálni a tragikai páthoszt s hogy felismerővé tegyék, előre stemplis hirdetéseknek tessék közzé, különben erőlködéseiket senkisé nem ismerné föl, mondom szeretném, ha eme bohózkodók Knaaktól látnák és hallanák Ninissben a tragikai pathoszt mesteri, finom parodiáját, melyből nem izetlenkedik ki a czélzatás ráfogás, a ferdítés, a tulzás, a szellemfiskedő hánykolódás, és a mely paródia stemplis hirdetés nélkül is teljesen felismerhető és egy cseppet sem sértő.

Knaak művészetének mincs széksége a tehetetlenségében vergődő és mindig előtérbe tolokodni vágyó stereotyp comicus bohózkodásaira, örökös levegőt szabadlő kézjárataok faxliájaira, melyek nélkül az ilyenek számára nem jutna korszak s ha jut, mi nálunk is csak azért jut, mert nincs jobb, sőt olyan sincs. Ez nem a művészet korszakja a

tokokat is, — az egész határ egyharmadrészt kiteszi.

E kules hamis, mert a tagosítást itt nagy, amott meg kis községekben nem teszi lehetővé s mert a középbirtokosság nincs figyelembe véve.

Minthogy a középbirtokosság mellett nem áll földmívelési intelligencia, nincs is abban a helyzetben, hogy a commassatio eszméjének a kisbirtokosok körében proselytákat szerzhessen, a mint ez egyébutt, természetesen a művelt Nyugaton igen gyakran előfordul; másfelől töke sem áll rendelkezésre a tagosítás keresztvitelére s így aztán minden a réginél marad, még pedig épen a kisbirtokú földmívelők nagy kárára.

Mindehez hozzájárul az erdőpusztítás s a fahány már is kezd érezhetővé válni. Hová fognak vezetni ilyen állapotok?!

Az államnak kötelessége épen a közjólét érdekében az értelmiség oldalán foglalni álláspontot s utat-módot találni, a községekben az esztelenül régi elavult hagyományokba kapaszkodó többséget ésszerűbb gazdálkodásra kényszeríteni, mint annak idejében a székelty a pityoka természetlre rákényszerítették.

Ha felszámítjuk a számtalan barázdát, azt fogjuk találni, hogy nagyon sok föld veszendőbe megy, föld, mely hasznót hajthatna.

Hogy tagosítsunk-e vagy ne: ez lényegileg közgazdasági és technikai, és nem jogi kérdés.

Visszapillantás.

(Sr.) A képviselőház szétment és nem mondjuk, hogy rossz auspiciumok alatt. Két kedvező jelenség kísérte a képviselőket tüzhelyekhez. Egyik az, hogy hitelünk az utóbbi időben tetemesen javult; a másik az, hogy a pártszenvédey tetemesen csillapodott. És talán nem tévedünk, ha e két jelenséget némi kapcsolatban levőnek állítjuk. Mert az ellenzék támadásának egyik főtámasza, hitelünk romlása volt. És a mióta a kormányválság, illetőleg a bosniai megszállás volt, ezt is, azt is, egyaránt leginkább azért itélék el, hogy hitelünket megrontja, tönkre teszi. Igen természetes tehát, hogy az ellenzék, midőn látja, hogy jóslatai oly csufosan megczáfolva lőnek, kissé lejjebb hangolt; mert tény az, hogy midőn 16% agióval a magyar rente 89%-on áll, mint most, akkor elérte kiboz-

muksáktól, hanem a Paprika-Janesi zöld lapu levelei a gyermek nézőktől.

Nagy szerencse a népszínházra, hogy a Károly-színház művészei Budapestén elő nem adhatták Niniss, de szerencsétlenség, hogy a népszínház Niniss előadói nem mentek föl Bécsbe; oly jeles erők mint Együd, a Knaak szerepére, Eöry, a Teweléjére, Pártynymé, a Mellin asszonyra, Horváth vagy Solymosi a Blaselre sokat tanultak volna e nagyhirű művészekről, s habár föltesszem, hogy ugy is jót adnak, de amazokat látván, még jobbat adtak volna.

A Wiedeni színházban.

(Geistinger asz. Gerolsteini herczegnő.)

Mily nagy különbség a Károly-színház és a Wiedeni színház előadása közt! Lerchenfeld és a Ring!

A pajzán kedves Jocus és a Hanzwurst! Sajátságos ellentét! Művészi magas niveau a Károly-színházban és a Wiedeniben mély decadantia!

Szegény Gerolsteini nagyherczegnő! Micsoda kórus, milyen ensemble, környezet, kopott öltözékek, villával testre dobott uniformisok, ágról szakadt udvari-hölgyek slepjei a legizléstelenebb tarkasággal, ríktó színekkel!

Micsoda ordítózás a comicusok részéről, micsoda bajázdó ugrándozások, kasperlikedések! Enekelők hang nélkül, paródia játszóak a paródiáról való fogalom nélkül! Az egyik comicus olyan bozontos fekete parókát csapott a fejére, mint a kerepesi úton csegőnek álló vadember, a fűszer-kereskedő boltja előtt! És hogy elkinlódott, hogy rettentő, meg művészi (!) legyen. Soha ilyen torkot összeszorító hangrecesgetést! Éktelen zsvaj, futkározás, hanyag rendezés, trombiták fűdob repesztő harsogtatása! Szóval olyan elő-

csátása óta elért legmagasabb árfolyamát. Mert a börzén 93%-nál több soha sem volt; ezt a cursust is csak 21—22% agio mellett érte el. Igen természetes, hogy a pénz- és hitelviszonyokat értő ember nem fogja soha állítani vagy elhinni azt, hogy a kedvező árfolyam változás a kormány érdeme; de azt sem állította volna soha, hogy a múlt év végén permanenter mutatkozott árfolyamcsökkenésnek a kormány az oka. Minthogy pedig az ellenzék ezt állítja és jóslá, hogy a kormány hibás politikája még mélyebbre fogja sülyeszteni az ország hitelét; megjövendölték, hogy nem fogunk másképp, mint uszoris ideiglenes hitel műveletekkel vagy hypothekalis tüzlettel, tehát összes államjóságaink elzálogosításával pénzre szert tenni, igen hamar megczáfolva lőn. Mert hát mindennel ellenkező történt. A conversio 7½%-os pénzzel csaknem egészen biztosítva van és sem ideiglenes hitelműveletre, sem hypothekalis üzletre szükség nincs. Ilyen czáfolat, az események által való ily erős meghazudtolás mégis sokkal erősebb, hogy sem felemelt fővel, erős rád kúra feljogosítva érezhetné magát az ellenzék. Ezért csillapodott egy kissé le. A mi hazafias belátásának kétségtelen bizonyítékát adja; annyiban, a mennyiben legalább a tények előtt meghajol és — fálnak a fejével nem megy, saját reputatioja érdekében cselekedett ugyan így, de hát mégis csak helyesen cselekedett.

Azonban nem csak ebben a körülményben van a helyzet változásának magyarázata. Tagadhatatlan, hogy van egy nemes indok is. És ez a szegedi szerencsétlenség. Németh Albert ugyan, az ő brutalis őszinteségével azt mondá, hogy azt hitte, hogy a Tisza árja kimossa a kormányelnököt a bársony székekről; hanem hát ez lehetne egy rozslu őrzött titkos gondolat; azonban az ellenzék minden más tagjában még csirájában elfojtak az események. Eleinte a sajtóban, sőt egy-két ülésen a parlamentben is meg lőn ugyan kísértve, a szegedi katasztrófából is vádakat kovácsolni; mig krokodilus könnyekkel a rokonszenv is az ellenzék részére le volna ponopolizálandó, hanem hát a kormány cselekedett és intézkedéseivel lefegyverzett mindenkit. Látták, hogy a kormány nem hogy eltávolította volna a királyt a nemzetől, mint a hogy az ellenzék állítá, még közelebb hozta, mint volt valaha; látták, hogy Szegeden

adás, mintha a Károly-színház Párisban volna és nem a bécsi Lipót-városban, a Wiedeni pedig St.-Stefanóban a muszka táborban s nem az ander Wien városban.

(Folyt. köv.)

A keresztanya.

Elbeszélés.

Írta:

VAUTIER GYÖRGY.

I.

(Folytatás.)

Mondtam neki, hogy nagyon sajnálom, de már előre megígértém egyedüli rokonainknak, egy unoka fivérremnek, s nőm mostoha nővérének, hogy őket hívom meg keresztapá s keresztanyának . . .

— A nő ugy hiszem Pivier asszony?

— Ő, unoka testvérem pedig láttad volt mennyegzőm alkalmával.

— A tanár?

— Igen Haget tanár. De az én színészőm nem adta meg magát; előadta, hogy a rendkívüli körülmények, melyek közt a gyerek születése történt, merőben érvénytelené teszi amaz ígéretet, melynek teljesítése csak akkor lett volna elkerülhetlen, ha leányom a mi kis városunkban lát napvilágot, otthonunkban, családunk tagjaitól környezve. Oh! olyan jól, olyan meggyőzőleg okoskodott! De lehetőleg védelmeztem magamat. Ekkor kérésre fogta a dolgot könnyörgött . . . Tudod Marcel, valóban kedvesen nézett ki, csaknem térdre borulva előttem, meghatótt hangon ígérve szeretetét, gondoskodását leányom számára, hogy második anyja leend . . . Jól van már megint mosolygosz! Te meg vagy szokva, te tökéletes párisi dandy, az ilyen syrenek csábzavaira hallgatni; de azt hiszem, ha helyemben letél volna, te sem tartottad volna magadat szilárdabban.

— Tehát feladtad a várat?

Hirdetési díjak

Határoz hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdí minden hirdetés után 80 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppellik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Hasenstein et Volger (Wallfischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Hasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldbergo A. V. hirdetések felvételi irod Budapesten Servitátör 5. sz.

Nyitlári cikkek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

tud és akar is segíteni; hogy hiába hangzik fel a panasza, „csak Bosznia van pénz”, mert hát bizony csak jutott Szegednek is. Midőn pedig a képviselőház legutolsó érdemleges ülésén felsorolta Tisza mindazon, legkisebb részletekre is kiterjedő intézkedéseket, melyeket Szeged érdekében hozni szükségesnek tartott — az ellenzék némesak feltétlenül helyeselte; de még csak elmulasztott vagy elhanyagolt intézkedéseket sem tudott felhozni, melyekre a kormányt bizonyára figyelmeztette volna.

És mindaz, a mivel a kormány lefegyverezte az ellenzék szilárdita pártját; úgy, hogy az ellenzékkel szemben, Szlávay választásánál már oly konsolidált állapotban jelent ez meg, hogy a pártokivüliek egészen félreállottak; az ellenzék többi árnyalata pedig ziláltságát azzal bizonyítja be, hogy még csak a mérközést sem vette fel a kormánypárttal, hanem jeltől nélkül, tüntetésre szorítkozott.

Az igaz, hogy a folyosói pletyka tud beszélni egyébről is, nevezetesen: az ellenzéki pártok kebelében mutatkozó bajokról. Mondják, hogy a Deákpártból lett szélsőbal — a szélsőbalnak; a legutóbbi ellenzéki emissio az ellenzék mérsékelt árnyalatának nem kis bajt okoz; de hát ez oly házibaj, a melyekről most többet beszélni nem szükséges.

— Változások a legfőbb hadügyi kormányzatban. Az „E-s.” beszéli: Értesítésünk szerint gróf Bylandt-Rhed közös hadügyminiszter jelen szabadságideje után nem foglajja el többé a miniszteri állást, sőt lemondása nem sokára be fog következni. Helyére ugyanezen — teljesen megbízható — értesülésünk szerint — illetékes helyen Edelsheim-Gyulay gróf tábornagy a magyarországi főhadparancsnok van kinevezve, kinek helyébe gróf Szapáry L. altábornagy s kassai hadparancsnok fog kinevezettni. Edelsheim-Gyulay gróf hadügyminisztersége illetékes katonai körök véleménye szerint a lovassági osztály extensiv fejlesztését s hadügyi kiadások emelését is jelentenő.

A képviselőház ülése.

— April 4. —

Szlávay József elnök bemutatja Pécs város főlíratát a fényűzési adók eltörlesztéért, — Szeged városát a Tisza és mellékvízeinek levezetése iránt. Kende Péter képviselő állásáról le-

— Nem azonnal . . . Elmondta még, hogy a kis leányt Klaudiának fogjuk keresztelni, azon leány nevére, kit a darabban személyesített, hogy akkor folyton eszünkbe fogja az hozni e szerencsés esemény emlékét, hogy ez egy örökkön tartó baráti kötelék kapcsa lesz közöttünk . . . És mit tudom én még mi minden bádarságot Egész sereg oly dolgot, mi leltem mélyéig felzavart. . . Magam is eljádva a hatáson, melyet e nő rém gyakorolt, végre összeszedve minden szilárdságomat s komoly határozott hangon kívánva szállani, kijelentettem, hogy a dolog el van már intézve, hogy azon változtatni nem lehet . . . De hát mi történik azon perczben, hogy ki mondom véghatározatomat, a gyermek felbred s panaszos hangon felsívítja magát, mely hitemre mondom ugy hangzott, mintha szavam elleni tiltakozás akarna lenni. A hölgy diadalmas moidulattal emeli fel fejét.

— Hallja ön, szolt, a gyermek is tiltakozik ön ellen, csak nem fog ellent állni hangjának? S azzal mielőtt meg akadályozhatnám, rohant a mellék szobába, térdre omlik a bölcselőt s csókokkal borítja el a kis lányt. Nőmnek, ki el van bámulva e hirteleni bétörés felett, pár szóval, megmagyarázunk a dolgok állását; gyengén elmosolyodik, a mint ágya előtt látja térdelni a színeszőt, összefogott kezeit feléje nyujtva.

— Ne tagadja meg kérésemet asszonyom, szolt esdélve, érzem, hogy szerencsét fog nekem hozni. — Vannak perczek, midőn az ember inkább van hangolva az érzékenyedésre, s mikor szeretne mind csupa elégtűt, boldog embereket látni . . . Szóval, a kicsikének neve Klaudia lesz. Mitszolz mindehez?

— Sajátságos történet.

— Várj csak, még nem mondtam el mindent. Keresztapára is volt már szükség.

— S hát a tanár?

— Csak gondold el; nem ajánlhatok felegy annyira komoly férfinak, mint Hagel tanár, olyan keresztanya társat. Aztán köztünk legyen mond-

mond. A miniszterelnök lévelében mond köszönetet a képviselőnek azon 22,527 frt 75 knyi összegért, melyet a képviselő az árvízkarosultak segélyezésére adományoztak. A közoktatási bizottság benyújtja jelentését a magyar nyelv tanításáról szóló törvényjavaslat iránt. — Máriaassy Aladár igazoltatik. Az Unibank 650,000 frtos ügye végleg megszavaztatik.

Az uralkodó pár ezüst menyegzője alkalmából kiküldendő 21 tagú bizottság tagjainul megválasztottak: Bánhidy B. b., Beniczky F., Héder-vary Khuen gr., Jókai M., Tisza L., Barcsay A., Emmer K., Földváry G., Migazzy V., Rohonczy G., ifj. Ráday G., Végh A., Bohus Zs., Mihalo-vics K., Rudics J. b., Nagy F., Joanovics Gy., Simonyi E., Harkányi F., Szitányi B., Knöpfel Vilmos.

Tisza Kálmán Szegedről.

Most a miniszterelnök előadja, hogy a kormány mit tett és mit fog tenni ezután a szegedi katasztrófa ügyében. constátálja, hogy az adakozások úgy a bel- mint a külföldön nagy mérvben folynak.

A tegnapi napig készpénzben és más értékekben a belügyminiszteriumhoz 857 ezer és néhány frt folyt be, (Tetszés.) a miben igen sok nincs beszámítva a befolyt összegekből úgy, hogy az eddigi adakozások már is elérték az egy millió frtot. (Tetszés.)

A belügyminiszteriumhoz beérkezett pénzek az állam pénztárába helyeztetek el addig, míg a szegediek visszatérítetése és elhelyezése megkezdődik. A magánosok adakozásai pedig azok számára fognak fordíthatni, a kiknek számára adatlak.

Szeged városának hitelt nyitott, hogy ápril havában kifizethesse tisztviselőit; ezenkívül sikerült a szegedi pénztártervezetnek 5 % mellett 1 millió 200,000 frtig hitelt nyitni három fővárosi pénztárat közbejöttével, még pedig oly formán, hogy 600,000 frt azonnal rendelkezésre bocsátatik, 600,000 frt pedig úgy, a mint a szükség azt mutatni fogja.

A víz eltávolítása és a beömlő víz elleni biztosítás iránt tett előmunkálatok befejeztén, a kormány e tekintetben egyezményre lépett egy vállalkozóval, mely szerint remélni kell, hogy e hó legutolsó napjáiig legalább a víz újabb beömlése ellen Szeged város területe biztosítva lesz. A munka nehéz és nagymérvű, úgy hogy legalább 600,000 forintba bele fog kerülni.

A közlekedési miniszter már leküldötte az államvasuti gépgyár igazgatóságát, hogy tájékozzák magukat a pumpok miként leendő elhelyezése iránt, és a mint a lehetőség beáll, minden előintézkedés meg van arra töve, hogy gőzgéppel dolgozó legalább is 100 drb. pumpa kezdje meg a víz eltávolításának munkáját. (Helyeslés.)

A kormány ezenkívül Angliából az ott kapható legnagyobb két szivattyút rendelt meg, miután ezek a mélyebb helyekről gyorsabban eltávolítják a vizet, mint a nálunk található kevesebb lőerejű kisebb szivattyúk. (Helyeslés.)

A valóságos segélyezés és a város újra építésének szempontjából felszólította a hatóságot, hogy irassa össze a lakosságot kategóriák szerint, hogy kinek mije vészett el, egész vagyonát vagy csak vagyonának egy részét vesztette-e el? hogy a segélykiosztás ezekhez képest eszközöltesék; felszólította továbbá a hatóságot, hogy a város újra építését illetőleg bizonyos tervszere nézve elő-

va, nem igen vágyom rá, hogy ez esemény egész kiváltságban tudva legyen kis városunkban, a hol ily nemű dolgokban oly szigorúak az emberek. És így közfelkiáltás utján, téged választottunk meg e tisztre.

René felált, ismét egy fűrkésző pillantást vetett a mellék szobába, kedves betegre, izgatott lépésekkel egyet került a szalonban, s azzal megállt szorosan Marcel előtt, ki még [mindig] hallgatva tilt a pamlagon, feltűnő gondolkodó arccal.

— Te mindezt szót sem szólsz. Talán hibáztatasz?

— Éppen nem.

— Nem mondtad-e nekem tegnap, mikor a fiatal leány nevét mutattad a színlapon, hogy eből egy napon híres színész nő válna, hogy valódi művészi szellem lakik benne, és hogy, mi még ennél is többet ér, becsületes erényes nő?

— Mind igaz.

— Kláudiának oly keresztanyja leend, kire büszke lehet egykor, és ki hasznára is lehet... De mondjad hát, hogy jól eszedem! Nem látod, hogy magamat is megijeszt elhatározásom, hogy szükségem van helyeslésre, biztatásra, támogatásra?

— De hát mitől félsz tulajdonképpen? Hogy kigunyolnak, vagy megbírálnak, kis, vidéki városban? Beszéd el rokonaidnak ugyanazt, mit nekem elmondál, ha sérti is a dolog hiúságukat; csak meg kell hogy értsék, hogy nem tehetők másként.

— Mondjad legalább azt, hogy te helyesled eljárásomat.

— Helyeslem, de azon feltétellel, hogy ne alkoss magadnak igen nagy képzetet a keresztanya kitartó érdeklődése felől.

(Folytatása köv.)

munkálatokat készíttessen, hogy mibelyt a viszonyok engedik, megkezdhesék a munkálatokat. (Tetszés.)

Az ujjáépítés munkájának könnyítésére a pénzügyminiszter elrendelte, hogy minden rendelkezése alatt álló fa Szegedre szállíttassék, a hol a minimális árakon, esetleg még azon alul is fognak eladatni, ez által a magán nyereszkeskedésnek tökéletesen eléje vétetik.

A város ujjáépítésével több oldalról felmerült az a nézet, hogy alkalmazai kellene azon építkezési módokat, a mely hazánk felvidékein nagy mérvben alkalmaztatik, ugyanis, hogy a házak oszlopokra deszkából kellő betapasztással építtessenek, a melynek egyfelől megvan azon előnye, hogy a víz által a házak egyhamar le nem rombotlanak, másfelől e mód lehetővé tenné őszig 600—1000 ily ház felállítását.

Azonban ez építkezési mód előtt a szegedi nép szokásaitól, s azért csakis arra kérte az illetőt — Poppart — hogy állítasson fel Szegeden két ily házat, hogy az odaválók lássák mibe kerül és mennyiben felel meg igényeiknek.

Ezek a mik eddig történtek. A mi pedig a segélykiosztást és az építési tervszert megállapítását illeti, ezt egy vegyes bizottságnak kell eszközölni, mely fölött az állam tulajdon befolyást gyakorol. A kormány gondoskodott továbbá a ki-sajátítási kérdések gyors elintézéséről, Szeged városa adósságának fizetéséről, és az árvapénzek biztosításáról.

Az ujjáépítésnél a helybeli municipiumot szándékozik igénybe venni, oly fontos ez, hogy ha a szünidő alatt arra a meggyőződésre jut, hogy ily módon nem ér célzt, a ház összejövetele után azonnal kérni fogja a házat, hogy Szegedre nézve a municipális törvény felfüggesztésébe beleegyezzen.

Irányi Dániel megjegyzi, hogy a föl-sorol-takon kívül van még egy ügy, melyet a miniszterelnök már egy ízben említett, hogy a Tiszszabályozási munkálatokat külföldi szakértőkkel fogja megvizsgáltatni.

Tisza Kálmán miniszterelnök újra megigéri a külföldi szakértők e vizsgálatát

Péchy Tamás közlekedési miniszter megjegyzi, hogy e részben indítványt fog tenni a minisztertanácsban.

Szederkényi Nándor a közművelődési intézetekről és az iskolák kérdésében kíván intézkedést tétetni.

Tisza Kálmán miniszterelnök szerint a kormány kiváló gondot fog ezen kérdésre is fordítani.

A pponyi Albert gr. indokolja indítványát a külföldnek szavazandó köszönet tárgyában, s szükségesnek tartja, hogy Magyarország képviselőháza is nyilatkozzék.

A ház egyhangulag elfogadta indítványát.

Kemény Gábor b. kereskedelmi miniszter előzetesen válaszul Wahrmann interpellációjára a Dalmáciaiába vitt gabona és liszt vám alá vétele iránt. Ez ügyben tárgyalásokat indított meg az osztrák kormánnyal.

A válasz tudomásul vétetvén, következtek a kérvények.

Madarász József kéri a magyar-horvát regnikoláris bizottság tárgyalásainak gyors befejezését.

Elnök: aküldöttség május hó végével fogja átvenni a horvát bizottság kívánásait, akkor a tárgyalásokat megindítják.

Zemplényi György a szász-kasság megállapítását kéri. Csátar Zs. felhívja a belügyminiszter figyelmét a fővárosban lévő számtalan páliakaméró helyekre. Kiadatik a belügyminiszternek.

Eötvös Károly interpellációt intéz a miniszterelnökhöz a kelet-ruméliai meg szállás ügyben. Előre bocsátott indoklásában megengedi, hogy lehetnek körülmények, melyek ily rendszárlt szükséges tesznek; de jelenleg nem helyes elhárítani azt, mert a meg szállás Novibazáron át Szalonikiba is vezethető, pedig ő és pártja az occupációt nemhogy kiterjeszteni, hanem teljesen megszüntetni akarja.

Interpellációja a következő három pontot tartalmazza: 1. Igaz-e, hogy Kelet-Rumélia közös meg szállás iránt alkudozások folynak? 2. Mondhat-e a miniszterelnök valamit a meg szállás cél-jairól és arra nézve, hogy a berlini szerződés végére akarja hajtani? 3. Szándékozik-e a szükséges pénzt a törvényhozástól kérni és a fogana-tositandó rendszabályokat előzetesen bejelenteni?

Tisza Kálmán miniszterelnök az első kérdésre nézve kijelenti, hogy az alkudozások folyamlatban vannak. A második pont tekintetében nem akar a nemrég tárgyalt teoriák vitatásába becsatlakozni; különben utal arra, hogy az alkudozásokban Anglia és Ausztria-Magyarország viszik a főszerepet és tudvalegleg mindkettő a berlini szerződés végrehajtására törekszik. A szükséges pénzt mindenestre a törvényhozásról kérendi, de az előzetes bejelentést nem ígérheti, s utal Anglia példájára, hol Northcote ugyanily tárgyban kérdez-tetvén, azt felelé, hogy a körülményektől fog füg-geniti, mik a teendők.

Eötvös Károly kijelenti, hogy az első pontot tudomásul veszi; a második pontra nézve most nem nyilatkozik; a harmadik pontra adott feleletet nem veszi tudomásul.

A napirend ki lévén merítve, az elnök

kijelenti, hogy f. hó 26-ika előtt érdemleges tárgyalás nem fog tartani. Ezzel az elnök és a képviselők kölcsönös üdvözlétei után az ülés 1 órákor véget ért.

A főrendiház tegnap a költségvetést tárgyalta. Az ülés elején megalkatott a főrendi hódolatot bizottság, s gr. Szapáry felől Srtáray gr. interpellációjára. Ezután kezdődött vette a költségvetés tárgyalása. Az általános vitában csak Selhauch püspök szólalt fel.

AZ UTOLSÓ ÜLÉSEK.

A főrendiház tegnapelőtti ülésében Tisza m. elnök gr. Károlyi Sándornak a Tiszszabályozás-ügy iránti interpellációjára ezeket válaszolta: „A kormány szándéka a Tiszavölgy folyói mederszabályozásának és az ártér megmen-tésének kérdését gyökeres vizsgálat alá venni és pedig úgy, hogy a tervek és a mai helyzet, külföldi európai hírd technikuskó bírálati alá is bocsátassák és azok véleménye a végmegállapodás előtt kikéréssék. A kormány szándékozik továbbá kötelezőszerszűg foglalkozni a társulatok adminisztratív-pénzügyi és némileg az ezekből folyó házi ügyeivel is. Szándékozik pedig tenni ezt azért, mert azon meggyőződésre kellett jutnia, hogy a mai társulati szervezet mellett lehetetlen-zég biztosítani a legjobban elkészítendő, vagy ki-javítandó tervek mellett is a munkának sikerét. Mert mindaddig, míg egyik vagy másik társu-latban a helytelen végrehajtás vagy a teendők el-hanyagolása lehetséges, ez ez által a kötelezett-ségkövetés híven megfelelő társulati érdekeltek ká-rozításnak tétethetnek ki, mindaddig valódi sikert ez ügyről várni nem lehet. (Helyeslés.)

Igaz van az interpellációt beadott grófnak, hogy nálunk az önkormányzatok ragaszkodnak. Én magamat is ezek sorába számítom, de mind-amellett azt hiszem, hogy az autonómiának magá-ban véve helyes elve nem szolgálhat kőpenyűt arra, hogy egyesek annak ürve alatt nem telje-sítvén kötelezettségeiket, egész vidékeket zavarba, bajba, károsodásba hozhassanak. A kormány ko-molyan foglalkozik azzal, hogy a lehető legrövi-debb idő alatt, azt hiszem önnep után azonnal ja-vaslatot terjeszsen be a vizszabályozó társu-latokról és a gátréndségről szóló törvénynek oly módosítása iránt, mely mellett mód lenne adva az ország kormányának arra, hogy minden viszonyok közt biztosítsa azt, hogy a társulatok elvállalt kötelezettségeiket teljesítendik, és a szabályozási munkálatok végrehajtásában egyáltalában a ter-veknél megfelelőleg és a kellőleg megállapítandó sorrendben fognak eljárni. A mi az alakítandó bizottságot illeti, annak mindazon teendőkre, me-lyek az interpellációban felemlítvők, ki kell terjesz-kednie; de mindazon teendők nem egy és ugyanazon körbe valók. Mert — felteszem — a szakférfiak és főleg a hazánk törvényhozási és ad-minisztratív viszonyaival nem ismerős külföldi szakférfiak az adminisztratív szervezet és a társu-lati viszonyok ügyében aligha volnának hivatva döntő véleményt mondani; viszont a technikai ter-vekre vonatkozólag ki lehet ugyan hallgatni nem technikusok empirikus véleményét is, de döntő nyi-latkozatot adni mégis csak azok lehetnek hivat-va, kik valóban technikusok és szakértők. A te-endők tehát a praxisban kétfelé lesznek válasz-tandók. — Egyik feladat lesz külföldi, európai hírd technikuskó véleményét az egész szabályozá-si tervre, annak eddigi kivételére, az ott netalán elkövetett hibákra nézve kikérni és konstátálni; a másik pedig lesz, mint már jeleztem, a társulati szervezetre, az adminisztrációra vonatkozólag meg-tenni.

A kormány elkészítvén ez iránti javaslatait, ha nem is heteket és hónapokat igénybe vevő nagy enquete utján olyanokkal, kik a tiszszabályozási társulatok működése körül tapasztalatokkal bírnak, és javaslatokat közölni és megbeszélni a végmeg-állapodás előtt kész lesz. A mi a fonksiki földek-nek a vízelöntés veszélye elleni biztosítását illeti, erről minden esetre gondoskodni kell, de a sza-bályozási tervek célszerű megállapításában és azok a csálának megfelelő keresztmetszítésében benne kell, hogy foglaltassék ezek mentése iránt az, is a mi szükséges. A közlegeket illetőleg pedig csak is azon nézetemnek adhatók kifejezést, hogy ámbár természetesen az általános szabályozási tervekben a közlegek belterületének mentesítése is benfo-glaltatik, mind a mellett, miután sehol a világban még nem volt, de nem is lesz oly szabályozás, mely kizárja azt, hogy rendkívüli időjárás mellett az árvizek olykor-olykor mégis ki ne törjenek, és miután bármint károsodást okozzon is az árvizek kitörése a külsősegekben, mégis a legnagyobb, leg-nagyobb károsodás az, mely egyes közlegek belte-rületének elöntéséből származik: azt hiszem, hogy az oly mélyen fekvő városok és közlegek belter-ületének megvédése szempontjából az általános sza-bályozási terv által nyújtott védelmen felül, ok-vetlenül szükséges lesz a rendes szabályozási töl-tések magasságát még tetemesen meghaladó, tisz-ták a bensőségek védelmére szorítózkodó körtőltek által is gondoskodni. Hangsúlyozni kívánom már az alkalommal, hogy ezek tisztán és határozottan csak a bensőségekre szorítózkodó körtőltek legye-nek. Mert eddig az okozta a legtöbb kárt, hogy a hol körtőltek építéséről szó volt is, vagy a hol ezen építés meg is történt, nem szorítózkodtak vagy

nem akartak szorítózkodni tisztán a bensőségek vé-delmére, hanem az illető városok képviselőtestü-leit be akarták vonni a biztosításba. Ennek kö-vetkezménye az volt, hogy a kivitel sokkal nehe-zebb lett, mert sokkal többre került, de követ-kezménye az is volt, hogy veszély idején a vé-delem sokkal nehezebb, majdnem lehetetlen lett. (Ugy van!)

Károlyi Sándor gr.: Nem helyesli a ki-küldendő bizottság kétfelé osztását, és azt kíván-ja, hogy a meghívandó külföldi szakértők az ite-neni nem technikus, de a dologhoz hozzáértő egyé-ekkel együttesen tanácskozzanak, mert különben attól tart, hogy csupa kollegialitásból elnézők lesz-nek a külföldi szakértők az itteniok iránt. Egye-békre nézve a miniszterelnökkel tökéletesen egyet-ért és választ köszönettel fogadja. — Tisza miniszterelnök: Nem tartanám helyesnek, ha a szak-értők a technikus kérdéseken kívül még admini-stratív kérdésekre is kiterjeszkednének, me-lyekről alapos tudomással meg fogják hallgatni a hoz-zászó laikusokat is; hogy azután collectiv vé-léményt fognak-e adni, vagy mindegyik külön csak saját véleményét fogja e előtérjeszteni: az még eldöntve nincs de attól semmi esetre sem la-hat tartani, hogy a külföldi szakértőtekek az ite-neni szakértők iránt való tekintetből oly véleményt erősitessenek meg aláírásukkal, mely őket kompromit-tálhatná.

A ház a miniszterelnök választ tudomá-sul vette.

A képviselőház tegnapelőtti ülésén Nyá-ry Jenő báró a főrendiház jegyzője áthozta a fő-rendek üzenetét a magyar északnyugati vasutról, valamint a román vasuti csatlakozásokról szóló törvényjavaslat tárgyában, az erre vonatkozó jegy-zőkönyvi kivonattal együtt.

Szolnok-Dobokamegye

hódolati felirata.

Megnyék közönsége a következőről tartott rendkívüli közgyűlésében, a királyi pár ezüstlakod-alma alkalmából 5 Felségeikhez a következő fel-iratot intézte:

A szeretet és hála könyei, mint tündöklő gyémántok ékíték Felséged koronáját.

Igen, mert Szeged városának és vidékének elpusztulása által hazánkat ért e gyásznapokban is ismételt jelet ad Felséged, hogy honfiai bá-natunkban méltó részt veszen, velünk együtt érez, s hazánk jövőjét és boldogságát mindenek felett szívén hordozza.

Hogyan halgatbassuk el tehát — ámbár a súlyos csapás okozta mély fájdalomból még alig ucsudánk — a hódolat, a hűség és a szeretet azon érzelmeit, melyek szívünkben önkéntelen fakadnak akkor, midőn Felséged boldog házassági egybeke-lésének 25-ik évfordulóját ünnepli.

A hála és szeretet öröm könnyűtével ünnepli e napot bizonyára Felséged széles birodalmá-nak minden népei.

Hazaíui bizalommal körjnt azért Felsége-det, hogy ezüst lakadalmának alkalmából a Fel-séged, a Felséged hitvesse — a királyné — Er-zsébet nagy aszonnyunk, a Trónörökös és az egész királyi ház iránt őseinktől örökölt s századokon át máig híven ápoltt legmélyebb alattvalói hodo-latnyilvánításunkat és szerezene kívánatainkat ama forró óhajátunkkal, hogy a Mindenható Felsége-det boldog házasságában, hazánk javára és felvi-rágztatására s békéjének fentartására királyi hit-vesével, a Trónörökösével és egész királyi csalá-d-jával együtt még az évek bosszu során át népei szeretetétől és hálájától övezve, boldogan, dicse-ben és fényben éltesse, kegyelmesen elfogadni méltóztatassék.

Verseny-feltételek.

A kolozsvári löversenyek sorozata 1879. szeptember 19-én és 21-én.

Első nap: péntek, szept. 19-én.

1. Erdélyi díj. Alkírás utján. Minden Erdélyben elletett és felnevelt félvér ló számára. Tá-volság 4824 méter. Teher 3 évesre 62 kg., 4 é. 72-50 kg., 5 é. 76 kg., 6 é. és idősebbre 77 kg. Mére 1-50 kg., egy 400 frtos díj nyertesére 2-50 kg., két ily vagy nagyobb díj nyertesére 4 kg-grammal több. Tét 26 frt. Fuss vagy fizess. Urlovarok. Nevezés 1879. aug. 10-ike déli 12 óráig.

II. Állam díj 300 darab 10 fr. arany. Futhat minden Erdélyben elletett és felnevelt kan-cza és mén. Távolagság 3216 méter. Teher 3 éves-re 55-50 kg., 4 é. 65 kg., 5 é. s idősebbre 68-50 kg., kanczára 1-50 kg. kevesebb; 1200 frt nyertesére 3 kg., két ily vagy egy 2500 frt értékű díj nyertesére 5 kg. több, de nem halmozva. Nem Erdélyben fogantatott, de any-jukkal behozott csikókra 1-50 kg. több. Belföldi mén vagy kancza ivadéka 2-50 kg., mindket-tőjére 3 kg. kevesebb. Tét 100 frt, fele bánat, egy hóval a verseny előtt jelentve 25 frt. Tét és bánatösszeg fele a második lóé. Nevezés 1879. július 20-ka déli 12 óráig bezárólag.

III. Hölgyek díja. Tiszteletű. Minden erdélyi tulajdonos birtokában lévő ló számára. Tá-r. 2010 méter. Teher 3 é. 62-50 kg., 4 é. 70-50 kg., 5 é. s id. 73 kg., ménre 1-50 kg., ta-livére 2-50 kg. több. Lóra, mely futás végett

még gyepen meg nem jelent, 5 kg.; idomitalan lóra még 5 kg. kevesebb. Tétel 25 frt. Fuss vagy fizess. Urlovarok. Nevezés 1879 szept. 6-ika déli 12 óráig.

IV. Állam díj 200 drb. 10 fr. arany. Futhat minden magyar korona területbeli 3 éves mén és kancza. Tá-v. 3216 méter. Teher 55-50 kg., kanczára 1-50 kg. kevesebb. Erdélyben nevelt lovakra 2-50 kg. kevesebb. 200 frt értékű verseny nyertőjére 2 1/2 kg., két 2000 frt vagy egy 5000 frt értékű verseny nyertőjére 4 kg., két vagy több ily nyertőjére 6 kg. több. Tétel 100 frt, fele bánat. Tét- és bánatösszeg fele a második lóé. Nevezés 1879. jul. 20-ka déli 12 óráig bezárólag.

Második nap: vasárnap szept. 21-én.

1. Eladó verseny 50 drb 10 fr. arany. Egyleti díj. Futhat minden ló, Tá-v. 2412 méter. Teher 3 é. 50 kg., telivére 7-50 kg. több, 4 é. 59 kg., 5 é. és id. 68 kg., ménre 2-50 kg. több. Erdélyben kívülről nevelt lovakra még 7-50 kg. több. Urlovarok 4 kg. kevesebb. Nyertes árverezés utján eladó, minden 200 frtért, mely-lyel olcsóbb a ló, 2-50 kg. teherkönnyűségeben részesül, kikifaltási ár a bejelentett ár, a többlet a verseny pénztárára illeti. Tétel 10 drb 10 fr. arany, fele bánat. Nevezés 1879. aug. 10-ke déli 12 óráig.

II. Reiterclub akadályverseny Handicap, 400 frt az első lónak, tételek és bánatok a másodiknak. Tiszteletdíj az első és második ló lovasának. Nyitva minden országbeli és minden kor lovaknak, melyek egyleti tag tulajdonai, és ilyenek által lovagoltatnak, egyenruhában vagy színekben. Tá-v. kb. 4000 m. Oly lovak, melyek az idén vagy tavaly 1000 frt értékű vagy nagyobb versenyt nyertek, kizártnak. Oly lovasok, kik nyil-vános versenyt még nem nyertek, 2 1/2 kg. könny-nyitést nyernek a határozott teherből. A terhek meghatározása után egy Reiter-club akadályver-seny nyertesére 3 kg. többet visz. — A nyertes ló 2000 frt club-tag által követelhető. Ha töb-ben ígérnek annyit, úgy árverés lesz s a többlet az egylet pénztárába folyik. Ha csak egy ló járja körül a pályát, egy tulajdonosa csak az első pénz-díj felét kapja. A tételek és bánatok a club pénz-tárába folynak. Tét 10 frt o. é. Fuss vagy fi-zess. Nevezés 1879. szept. 1-ig lovaregyleti tit-kár Bartha Lajosnál (Kolozsvárt, főtér 2. sz.) A terhek költsé szept. 10-én.

III. Állam díj 400 drb 10 fr. arany. Futhat minden mén és kancza, mely magyar-osz-trák birodalmi vagy németországi állam-lakos jó-hiszemű tulajdonos. Tá-v. 4824 méter. Teher 3 é. 53-50 kg., 4 é. 63-50 kg., 5 é. és id. 67 kg. Mére 1-50 kg. több. 3000 frt értékű díj nyertesére 3 kg., két vagy több ilyen, vagy egy 5000 frtosára 5 kg. több. Angol vagy francia lóra külön 8-50 kg. több. Tétel 200 frt, fele bánat, egy hóval a verseny előtt bejelentve 40 frt. Tétel és bánatösszeg fele a második lóé. Nevezés 1879. július 20-ka déli 12 óráig bezárólag.

IV. Vigasz verseny. Kötelező minden lóra, mely ez évben a kolozsvári versenyek vala-melyikére nevezve volt. Futhat csak olyan ló, mely ez évben e pályán valamely díjra indult, de nem nyert. Kivételt képeznek a bölgyek díjára és a Reiter-club akadályverseny díjára nevezett lovak; ezekre a fentebbi feltételek se nem kötelezők, se nem kizárók. Távolagság 1608 méter. Tétel 50 frt, fele bánat, sept. 15-ig jelentve 20 frt, nyeres ál-tal kizárva 20 frt. A terhek aug. 30-ig az illető lapok utján közvéttetének.

V. Földeszek versenye. Adja sz. kir. Kolozsvár város közönsége. Futhatnak mezei gaz-dák oly saját lovai, melyeket a bíróság elfogad. Távolagság a pálya kö.e, nyereg nélkül nemzeti ö-l-tőnyben. Nyeremény az elsőnek 70 frt, a máso-diknak 20 frt és a harmadiknak 10 frt. Bejelen-tés a futás előtt egy fél órával.

Megjegyzések.

1. Bármely versenyre csak egyleti részvé-nyes nevezhet lovat s ilyen is csak: ki bona fide nevezi lovat.

2. Részvényesnek csak az tekinthető, ki a versenyekig e célra szerkesztett nyilatkozatot — hogy 10 évig az egylet részvényes tagja óhaj-t lenni — aláírja és az első évi részvénydíjat 10 forintban lefizeti.

3. Részvényes sem idomár, sem üzleti lovar nem lehet.

4. Minden nyereményből 5 % az egyleti pénztár javára levonatik.

5. Minden pályázó lótló annyiszor, a hány-szor indul, 5 frt indulási pénz és 5 frt greppénz az egyleti pénztárába fizetendő.

6. Teheregységül a kilogramm azolgál, tá-volságnál a méter.

7. A bejelentéseknek a díj külön megneve-zésével, a lovar színével, a ló származásával, a terhek pontos kiszámításával kell az egyleti tit-kárhoz intézett bérmentes levelekben történni.

8. Csak loval vagy táviratilag tett nevezés érvényes, mely nem később, mint a kitűzött na-pon és időben kell, hogy a titkárhoz megjőjjon.

9. Valamennyi tét- és bánatösszeg a verse-nyek előtt este 6 óráig a titkárságnál befizeten-dő, ellenkező esetben oly lovak, melyekért a té-tetek említett ideig be nem fizetettek, pályázásra nem eresztetnek.

10. Mindennemű tudakozódás, bejelentés és

WASSERDICHTER
REGENMANTEL
DECKTÜCHER
Wienerberg-Landgut-Fabrikniederlage
M. J. ELSINGER & SÖHNE WIEN
Elsinger M. J.
Bécs, Neubau 2.
Zollergasse 2.
NEUBAU ZOLLERGASSE 2.
NEUBAU ZOLLERGASSE 2.

Húzás április 15-én!
Igérvények
Magyar díj-sorsjegyekre
Csak 3 1/4 forint és bélyeg.
Főnyeremény 100,000 frt!
adólevonás nélkül.
A MERCUR
kezelőségének váltóüzlete
Csak Bécs, Wollzeile 13.

Alapos és gyors segítség minden gyomor- és altesti bajban szenvedőknek!
Az egészség fentartása legnagyobb részt a nedvek és vérek tisztítása és tisztántartása, valamint a jó emésztésben rejlik.
Ezen cél elérésére a legjobb és leghatásosabb szer
Dr. Rósa életbalzsama.
Dr. Rósa életbalzsama mindezen kívánatoknak a legteljesebben megfelel; az az összes emésztési szervek munkáját elősegíti, egészséges és tiszta vért alkot és a testnek az előbbi erejét és egészségét visszaadja. Minden emésztési bajok, névszerű: étvágyhiány, savanyu felbőgés, felpuffadás, hányás, gyomorgörös, benyálkásodás, aranyér, a gyomor étkeivel való megterhelése stb. ellen a legbiztosabb és legjobbnak talált házi szer, mely magának a legrövidebb idő alatt kitűnő hatása miatt általános elterjedést szerzett.
Egy nagy üveg 1 frt. Félüveg 50 kr.
Sok száz elismert levél megtekintésére készen áll. Ez életbalzsam bérmentes megkeresések következtében utánvétel mellett mindentelő szétküldetik.
Fragner B. urnak, Prága. Tíz év óta gyomorhajban szenvedtem, mely étvágyomat és álmatagomat elrablta s igen sok fájdalmat okozta, elhatároztam magamat az ön Dr. Rósa-féle életbalzsamának használására, melynek hatására nálam annyira kitűnőnek bizonyult, hogy most teljesen jól érzem magamat, jóízűen eszem és alszom, melyért önnök közszolgálatát nyilvánítom. Egyszermind felkérem mellékelte 10 forintért számomra ismét — Dr. Rósa-féle életbalzsamából nagy palackokat küldeni.
Rosenberg Chaim,
Galatz (Romania) Márcz. 7. 1878. rubakereskedő.
Mélyen tisztelt Fragner ur!
Kérem szépen mellékelte 18 márkért ismételtén Dr. Rósa-féle életbalzsamát küldeni. E balzsam kitűnő gyógyszer étvágy tanúság, elsoványodás és álmatlan éjnek ellen. Egyének kikről orvosok lemondtak ez életbalzsam használata után meggyógyultak és meg erősödtek. — Postafordultával szíves elintézését várom vagyok alázatos szolgálja.
Stolzenberg H.
Loos-Heinersdorf, Münchenberg mellett aug. 14. 1875.
Figyelemre méltó! Kellően féltőretek kiértesítés tekintetéből kérem a t. közönséget, mindig Fragner gyógytáraból kerülni Dr. Rósa-féle életbalzsamot kéri, mert tapasztalatom szerint némely helyen csak egyszerűen életbalzsamot árulnak el, mely a Dr. Rósa-féle balzsamhoz képest csak hatástalan keverék.
A valódi Dr. Rósa-féle életbalzsam egyedül a főraktárból Fragner B. gyógytáraból (Prága, 205—3.) kapható.
Budapest: Török József gyógyszerésznél.
Köszvény: egyedül raktár: Wolff János gyógyszerésznél.
Tordán: Gyógyszerész Wolff Gábor és fiadai.
Raktárak a birodalom majd minden gyógytárában, valamint Ausztria minden fűszerkereskedésében vannak.
Minden gyógyszerész és kereskedő urak, kik Dr. Rósa életbalzsamából raktárt tartani óhajtanak, szíveskedjenek a fennírt főraktárhoz Prágába fordulni.
(124) (2—18)

9
sólone Medaillen und
Ehren-Diplome.
Nur echt.
wenn die Etiquette eines jeden Topfes
nebenstehenden Namenszug in blauer
Farbe trägt.
Liebig's Fleisch-Extract
aus FRAY-BENTOS (Süd-Amerika).
Central-Dépôt der Compagnie Liebig für Oesterreich-Ungarn
CARL BERCK
k. k. österr. Hoflieferant
WIEN, I. Wollzeile 9.
Goldene Medaillen und
Ehren-Diplome.
9

Capsules de Matico de Grimaud & Cie Pharmaciens à Paris.
Matico-készítmények
Grimault és társa párisi gyógyszerészek.
Ezen gyógyszerek legbiztosabb sikert nyújtanak a takár s minden nemű idült és időskénti nyálkás kifolyás gyógykezelésénél, következő alkalmak léteznek:
1. Matico befecskendő Grimaud és társától, mely husz év óta legnépszerűbb gyógyszernek tekinthető a legmagasabb nyálkás folyások ellen.
2. Matico-millyék Grimaud és társától, melyeket a gyomor megterhelése nélkül élvezhetni mert a gabnátanyag-lemez csak a végbélbe jutásakor olvad fel.
(427—23) (21—24)
Főraktár Bécsben: Nagyban szállítást Raabe Brunónál, Bäckerstrasse 1; Rödér Fülöp-nél, Wienstrasse 16. — Főraktár: Magyarországra nézve Török József gyógyszerésznél Budapest. — Kolozsvárt: Wolff J. és Dr. Hintz Gy. gyógyszerész uraknál.

Vetőburgonyák.
Extra early Vermont legkorábbi 100 kilo 12 frt.
Korai fehér rózsza 100 kilo 12 frt.
Comptons Surprise kék 100 kilo 10 frt.
Protific 100 kilo 8 frt.
Snowflake, hópehely, legkitűnőbb faj 100 kilo 15 frt.
Motteaux törökbi, az eddig ismert fajok közt a legkorábbi 100 kilo 8 frt.
(129) (2—3)
Kaphatók: Tauffer Ferencz magkereskedésében Kolozsvárt.

Örökös kerestetik!
Pöck Rózalia kisasszony,
katonatiszti árva, ki erdélyországi Gyergyó Ditróban 1897-ik évi február 19-kén született, tetemes vagyon hátrahagyása mellett 1879-ik évi február 15-kén Grázban meghalt.
Nővére vala ő a szinte Grázban 1869-ben elhalt
Pöck János cs. k. vezérőrnagynak,
és leánya az 1768-ban Bécsben született s Hibler cs. kir. hadbiztos Jozsefin nevű leányával házassodott volt PÖCK ANTALNAK, ki mint hadnagy a zékely 1-ső határör-
ezredben 1815-dik évi december 12-dikén erdélyországi Modelfalva helységben elhalálozott.
Miután a fent nevezett örökhagyó után végrendelet fel nem találtatott és annak netaláni rokonai és örökösei ismeretlenek, ennél fogva mindazok, kik PÖCK RÓZALIA kisasszony hagyatékára bármily jogalapon igényt tarthatni vélnek, ezen halálesetről oly felhívással értesítettnek, hogy örökösödésjogi, vagy egyéb igényeiket minél előbb, de legfőkébb egy év alatt a grázi cs. kir. városilag kiküldött járás bíróság mint hagyatéki hatóságnál bejelentésük és beigazolásuk, és hogy a szükséges felvilágosítások megadásáért alulírt dr. Baltl József hagyatéki gondnokhoz fordulhatnak
Kelt Grázban, 1879 dik évi márczius 25-kén.
Dr. BALTL JÓZSEF ügyvéd,
Sporgasse 11.
(132) (1—3)

Stein János
erdélyi muzeum-egyleti könyvtáros és kiadónál megjelent és ugyanott kapható.
KÖZSÉGI FAISKOLA.
Alapvonalok a gyümölcstenyésztésre.
Községek, néptanítók, gazdák számára írta Kőcsi Károly, a kolozsvári ev. ref. főtanodában a természetrajz r. tanára.
(A szöveg közé nyomott 58 ábrával és egy tervlappal.) Nagy 8-adrét. X. és 200 l. Ára 1 frt 50 kr.
TARTALOM: Előszó. Bevezetés. I. szakasz. Egy faiskola munkái. I. Hogy fektüdjék a faiskolának szánt hely s milyen legyen talaja? 2. A faiskola nagysága, beosztása, elkészítése. 3. A földforgatásról rigolozás. 4. Trágyakészítés. 5. Hogy szerzik a jó vadfát? 6. Hogy növelik a jó vadfát? 7. Hogy faiskola kellei. 8. Előkészületek az oltvány s beállítására. 9. Mikor szedjük oltó galyat? 10. Az oltás vagy nemesítés módjai. A) Párosítási módok. a) Egyszerű párosítás. b) Egyszerű nyelvezés. c) Kettős nyelvezés. d) La. zás. e) Nyergelés. f) Kettős nyergelés. g) Oldaloltás. h) Völgyelés. B) Nemesítések hasításával. a) Földalati hasítás. b) Egész hasítás. c) Héj alá oltás. C) A szemzésről. 11. Teendők a nemesítés első évében. 12. Hogy növelünk lágymagu gyümölcsoltványokat? a) Első év. b) Második év. c) Harmadik és negyedik év. d) Ötödik év. 13. Hogy növeljük fűl a csontórsokat? II. szakasz. A loborfa. (piramis) növeléséről. III. szakasz. A gyümölcsfák ültetéséről. 1. Minő égjál alatt és mily fekvésnél tenyész a gyümölcsfa legdusabban? Mily talaj kell a gyümölcsfának? 3. A gödörkésítésről. 4. Ültetés előtt. 5. Hogy kell ültetni a gyümölcsfát? 6. Az új gyümölcsfák későbbi kezeléséről. IV. szakasz. A metszésről. 1. A metszés célja. 2. A fák tügyeiről. 3. Ágak, galyak. 4. A gyümölcsfák tügyei és fészkek. 5. Tavasszi metszés. 6. A nyári metszés. V. szakasz. Régi gyümölcsösök munkái. 1. A vén fák tisztogatásáról. 2. Hogyan kell a vén fát megfűtani? 3. A fák trágyázásáról. 4. A terméketlen fákrol. 5. A fák betegségei. a) Perzsény. b) Rák. c) Mészga. VI. szakasz. A fák ellenségeiről. A) Tavasszi ellenségek. 1. Bimbófukár. 2. Rezes eszelény. 3. Közönséges cserbogár. 4. Szőrös és kopott porodár. 5. Galagonya szöndék. 6. Gyűrűs Potrócz. 7. Sárgafajny gyalász. B) Nyári ellenségek. 1. Csontú Velész. 2. Oltási Velész. 3. Alma llopoza. 4. A korpirok. C) Őszi ellenségek. 1. Téli Törökny. 1. Nagyúti Pogányka. D) Téli ellenségek. VII. szakasz. Mily gyümölcsfajokat szaporítsunk? A) Almák. B) Körték. C) Szilvák. D) Kajszik. E) Őszi barozok. F) Cseresznyék, meggyek. VIII. szakasz. A bogyós gyümölcsök mivéléséről. 1. Az egresről. 2. A veresszőlől. 3. A málnáról. IX. szakasz. A téli estékre. 1. A fák legapróbb alkatrészeiről. 2. A fa szerkezetéről. 3. Miből áll a fák hama. 4. Hogy jut a táp a fába? E műre feleslegessé tesz minden dícséretet azon elismerés, melyet a kormány részéről nyert, ugyanis: a m. kir. oktatásügyi és erd. gazdasági egyet elölterjesztése folytán, a rendelkezése alatt álló ily czelu alapból 400 — négyszáz o. é. forintot utalványozott a boldogult KÓCSI KÁROLY özvegyének és árvaának azon érdem elismeréséül, melyet Kőcsi Károly „Közégsi Faiskola” műve megírása és kiadása által a gazdasági ösmeretek terén szerze magának.
Vidékre 1 frt 60 kr. utalvány általi beküldésnél bérmentve
Stein János
könyv- és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

Magyar Lexikon.
MEGJELEN FÜZETEK BEN.
Egy—egy kötet 10 füzetből áll.
Eddig már 25 füzet jelent meg és folyvást kapható csupán
STEIN JÁNOS
könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt.
Egy füzet ára 30 kr.
Egy kötet ára 300 kr.
Postai küldésnél 35 kr.

Tanács és segély azok számára,
a kik szengyengeségben szenvednek, s főleg megerőltetett tanulás és fárasztó munka által szemüket elrontották.
Ifjú korom óta meg volt nekem is az a rossz szokásom, hogy az éj esőadót válasszam tudományos munkára. Ez, valamint sok fáradságos optikai és főleg matematikai munkáim által szemem annyira meggyengült, hogy annyival inkább félhettem teljes megvakulástól, mert folytonos gyuladási hajlam állt be, a mely a leghevesebb orvosi évekig tartó gyógyítást is okozott. E szomorú körülmények közt sikerült egy szert találnom, a melyet már 40 év óta a legjobb sikerrel használok. Nem csak azon tartós gyuladást szüntette tökéletesen meg, hanem visszaadta szememnek is teljes erejét és élességét, úgy hogy most 75 éves koromban szemüveg nélkül olvasom a legapróbb írást is, s mint fiatal koromban a legjobb látásnak örvelek. Ugyanekezdve sikert tapasztaltam másoknál is, a kik közt többen voltak, a kik a legelőször pápaszem segélyével sem voltak képesek hivatásukat teljesíteni. Ezen szer kitartó használata után eldöbtek a szemüveg azelőtti élességét visszanyerték. Emosdó szer egy ilyatos szesz, a melynek alkatrészeit az Anisövénny képezi. Nem tartalmaz sem draszticumokat, sem fém vagy más veszélyes részeket s Erdélyben valódi minőségben TEUTSCH J. B.-nél Segesvárt kapható. Nagy üveggel 2 frt 40 kón, a kisebbet 1 frt 80 kón o. ért. használati utasítással. Azt tanácsom tehát a szenvedőknek, hogy hozzassák meg e szeszt, mert egy üveg sokáig elég használatra, s csak csekély adag folyóvízzel vegyítve kis fehér folyadékot ad, a melylyel reggel és este, valamint fárasztó munka után kell a szem környékét megmosni. A siker igen jó, tekintve és ideo s egyuttal az arczáró frissességét is emeli. Örömi fogok, ha általa főleg azokon lesz segítve, a kik erénytelen munkásság mellett az igazság világának föllelésében, szemük világot veszélyeztetik. E szer használata folytán a fiataloknál annyira élvatosság vált elferdítő szemüveg hordásnak is elejét vehetni, a mely a legtöbb esetben inkább rongálja mint erősíti a szemet. A szemüveg csak a szem hibás szerkezetét segíthet, de egészséges, vagy elgyengült szemek soha sem erősíthet, vagy gyógyíthat meg. (56) (3—*)
A híres dr. Romershausen-féle szem-léi mindig készen kapható és pedig:
Egy kis üveggel 1 frt 80 kr., egy nagy üveggel 2 frt 40 kr. o. é.
TEUTSCH J. B. raktárban Segesvárt.
Elárusítók nagyobb megrendeléseknél megfelelő árcsengedést kapnak.

CZAKO ELEK ácsmester
tisztelettel tudatja a nagy érdemű kolozsvári és vidéki közönséggel, miszerint üzlete műhelyét, kül-monostoruteza 55-ik számú szállására áttette, ajánlja magát és jó minőségű száraz fanéműkkel ellátott műhelyét mindennemű épület famunkálatok vállalatára a legjutányosabb árban.
(109) (4—10)

GARRETT R. és FIAI
két arany eremmel
és más díjakkal lettek kitüntetve.
Főügynök KOTZÓ PÁL gépész mérnök
Budapest, üllői ut 18. szám alatt,
ajánlja
Sorvetőgépeit, melyek világűrűek, Magyarország viszonyainak megfelelően átalakítva, leszállított árakon;
Gőzmozgatókat, fa és szén, valamint szalmafüstszék, kétszer oly nagy munkaképességgel, mint a névleges lőerőszám, kevés tüzelőanyag-fogyasztással által tünnek ki;
Cséplőgépeit, újonnan átalakítva, nagyobbitott rosta-felülettel, nagy munkaképességgel, tiszta cséplésre;
Rostát, minden gabonamű-tisztításhoz, valamint Üszögrostákat;
Arató és kaszáló gépeit,
Járgányait és járgánycséplőit, angol vagy amerikai rendszerben, tisztító készülékkel vagy a nélkül, állók vagy szállíthatók;
Szénagyűjtőit, angol és amerikai rendszerben;
Különféle rostát;
Takarmány-készítő gépeit.
Malmait stb.
Képes arjegyzékek ingyen és bérmentve.
1878-ban száz éves fennállása ünnepélyét ülte.

Megjelent és Erdélyben
STEIN JÁNOS
könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt kapható.
Petőfi Sándor — a magyar nép legnépszerűbb költője — összes költeményeinek hazai művészek rajzaival díszített népkiadása.
Könnyen olvasható csinos s mindenek felett: egészen teljes és szabatoságban valamennyi eddigit feltulmúló kiadásban összesen 423 lapon, s egész angol vázson ízléses kötésben, a költő arcképe kivül még 80 képpel egy nem vastag, nem nagy alakú s könnyen kezelhető kötetben 2 forintért.
Két forintért a teljes Petőfi!
Két forintért teljes Petőfit, teljesebbet, nemcsak a régi 4 kötetnél, de az újabb díszkiadásoknál is: ki nem ohajtana magának? ki nélkülözhetne? A kinek az előbbi kiadások birtokában vannak is már — ezt, ha meglátja, nem fogja elmulasztani megszerezését, s a kinek még nincs Petőfije, az sietni fog megszerezni ezt. Most már Petőfi nélkül nem lesz, ne is legyen ház, a hol magyarul olvasni tudnak! Vegye meg min len ember, minden ifjú, minden leány, s a kunyhók költője lelte meg végre útját a kunyhókba is; de lássák meg a paloták is, hogy ezt az egyszerű ruhájú vendéget ők is tisztességgel fogadhatják.
(11) (24—*)
Vidékre 2 frt 10 kr. postatalványnyal való beküldésénél bérmentve.
Stein János
könyv és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.